

58

Голова профспілки працівників морського транспорту «Одеського морського порту» Володимир ЗАЙКОВ:

«Соціальний захист — наш обов'язок і мета»

2013 рік обіцяє бути непростим у сфері соціального захисту населення. Бо на порозі чергова фінансова криза, яка вже охопила низку країн Європи та Америку. Як у цій ситуації захистити права простої людини, зберегти соціальні гарантії членів профспілки? На ці та інші запитання кореспондента «Віча» відповідає голова профспілки працівників морського транспорту «Одеського морського порту», президент Асоціації «Ветеранський рух Одеського регіону» Володимир ЗАЙКОВ.

— Слово «профспілка» у багатьох людей асоціюється з наданням матеріальної допомоги, розподілом путівок й організацією культурно-масової роботи. Цими питаннями ми, звичайно, займаємося, але вони аж ніяк не найголовніші, — розповідає Володимир Никифорович. — Адже профспілка не просто частина нашого життя, вона невід'ємна частина всієї нашої історії, яка нам наочно показує, як треба відстоювати свої права. Наприклад, сьогодні мало кому відомо, що ще наприкінці 80-х років XIX століття водники царської Росії одними з перших виступили на захист своїх законних прав. А під час страйків на початку XX століття портовикам Одеси одним з перших удалося добитися від адміністрації значних економічних поступок!

— Володимире Никифоровичу, традиції профспілки склалися ще за радянських часів і нині ви їх зберегли...

— Так, адже представники портового комітету флоту (саме так у ті часи називався профком. — Авт.) ніколи не сиділи склавши руки, вони завжди жили потребами людей. Наприклад, з 1983 по 1989 рік порткомфлот Одеського порту очолював Василь Щуров. За його активної участі в порту організували нічне харчування для докерів, поліпшили умови праці та побуту портовиків, удосконалили систему оплати праці.

Значною віхою в історії колективу стало спорудження 1980-го так званим господарським способом 167-квартирного будинку для працівників порту. Зазначу, довелося докласти великих зусиль, аби домогтися в Києві дозволу на це будівництво, адже воно здійснювалося за участю майбутніх мешканців, внести відповідні зміни до колективного договору, вибрати ліміти будматеріалів і нарешті грамотно організувати саму забудову.

— До речі, на початку 1990-х, коли економіка практично всіх пострадянських держав переживала глибоку кризу, адміністрація Одеського порту зуміла у стислі терміни організувати господарську діяльність підприємства за новими ринковими принципами. Завдяки цьому від колективу було відведено загрозу скорочення робочих місць, зарплат і соціальних програм. Як тоді це вдалося, адже можна провести аналогію із сьогоденням?

— Так, час був непростий. Перше підприємство спільної діяльності (ПСД) в Одеському порту з'явилося 1993 року. Цьому передувала воістину величезна робота адміністрації та профспілки з правового забезпечення захисту інтересів портовиків при переході в приватні структури, безпрецедентна кампанія з роз'яснення рядовим працівникам причалів нової моделі роботи порту.

Ми йшли «в люди» й пояснювали докерам, що, переходячи до приватних компаній, вони не відриваються від порту — нікого з них не звільнять, а в новому колективі будуть прописані всі базові соціальні гарантії: зарплата не нижча, ніж у порту, збереження безперервного стажу роботи тощо.

Пам'ятаю, дискусії на тему, переходити чи не переходити у ПСД, були бурхливими. І треба віддати належне тодішньому голові профспілкового комітету порту Юрію Погорелову (очолював профспілку з 1989 по 2005 р.), котрий прагнув досконально розібратися у правових аспектах взаємовідносин трудових колективів та бізнесменів-роботодавців і пояснював це іншим.

— Наскільки мені відомо, свого роду іспит на здатність захищати права своїх працівників в умовах «дикого» капіталізму профспі-

ка Одеського порту складала ще в 2006–2008 роках?

— Добре пам'ятаю ці непрості часи, адже саме на мої плечі тоді лягло чимало нових обов'язків. Ми організували мітинги й інші масові акції протесту, налагоджували взаємодію із засобами масової інформації, громадськими організаціями, політичними партіями та іншими союзника-

Добірка журналу *Віче*

2012 року профспілка працівників морського транспорту «Одеського морського порту» надала матеріальну допомогу більш як на один мільйон гривень. Також за рахунок профспілки півтори тисячі працівників і ветеранів порту безкоштовно скористалися послугами медико-санітарної частини порту. А хворі безплатно отримали ліки на загальну суму понад 500 тисяч гривень з аптечного пункту. При цьому швидка допомога виїжджала до працівників порту та членів їхніх сімей понад 11 000 разів. На ці потреби профспілка витратила майже 5 мільйонів гривень.

В Одеському морському торговельному порту успішно виконується програма «Турбота», розроблена спеціально для соціального захисту ветеранів підприємства та фронтовиків. За рахунок профспілки ветерани отримують щомісячну матеріальну допомогу, повне медичне забезпечення та продовольчі набори, санітарно-курортні путівки, матеріальну допомогу до Дня Перемоги та Дня літньої людини, а за окремими заявами їм оплачують медикаменти й лікують у медичних закладах міста.

Голова профспілки працівників морського транспорту «Одеського морського порту», президент Асоціації «Ветеранський рух Одеського регіону» Володимир Зайков з працівниками порту

ми портовиків у справі збереження соціальних завоювань порту.

У березні 2006 року Одеська міськрада заблокувала програму інвестиційного розвитку державного підприємства «Одеський морський торговельний порт» (ця програма мала назву «Концепція-2010». – Авт.). А вже в лютому 2007-го тодішнє керівництво Мінтранзв'язку, «йдучи на повідку» у деяких фінансово-промислових груп, спробувало усунути з посади Героя України, начальника Одеського порту Миколу Павлюка. Очолюваний профспілкою колектив став на захист свого керівника, котрий вже понад двадцять років був гарантом стабільності та розвитку підприємства. Врешті, «семиденна війна» одеських портовиків проти чиновницького свавілля увінчалася успіхом. Незаконний наказ Мінтранзв'язку було скасовано...

– Які уроки для себе ви винесли з тих «бурхливих» подій?

– Тоді я зрозумів головне: люди підуть за тобою лише в тому разі, коли ти, як профспілковий лідер, живеш їхніми потребами, працюєш для людей і задля людей! Тоді і нормальний діалог і підтримка будуть.

У ті роки, зміцнюючи єдність колективу, як найдієвішого інструменту протистояння спробам розвалу підприємства, профспілка порту ініціювала створення громадських об'єднань: Молодіжної організації Одеського порту (МООП), Союзу воїнів-інтернаціоналістів «Бойове братерство», організації «Жінки за майбутнє підприємства».

І коли 2008 року в проект Генерального плану розвитку Одеси включили провокаційний пункт про винесення вантажних причалів за межу міської забудови, єдиним фронтом проти згубної для Одеси ідеї виступили адміністрація державного підприємства «ОМТП»,

профспілкова організація, воїни-інтернаціоналісти, ветерани та молодь підприємства...

– Профспілка працівників морського транспорту «ОМТП» ефективно та грамотно обстоює сьогодні інтереси трудового колективу, навіть в умовах наростання економічної кризи. Як вам це вдається?

– Уже минув рік, як в Одеського морського торговельного порту з'явився новий начальник, Юрій Васьков, котрий з перших днів проявив себе дуже грамотним і талановитим керівником. За підтримки адміністрації порту та завдяки мобілізації коштів з інших статей профспілкового бюджету нам удається зберегти основний соціальний пакет портовиків на належному рівні. Передусім це стосується медичних програм. У нас добре функціонує та забезпечується всім необхідним медико-санітарна частина порту, де надається терапевтична, хірургічна й інша допомога працівникам державного підприємства, стивідорних компаній і непрацюючим ветеранам. Також за програмою «Швидка допомога» продовжуємо здійснювати медичне страхування працівників ДП «ОМТП».

Як і раніше, портовикам виплачують одноразову матеріальну допомогу з окладу на оздоровлення за поданням профспілкового комітету у випадках, передбачених колективним договором (переважно на оплату дорогих медикаментів, часткову оплату операцій і на лікування). Також профспілка курирує культурно-масову та спортивну роботу на підприємстві. Проводимо загальнопортові урочистості й масові заходи з нагоди Дня Перемоги над німецько-фашистськими загарбниками, Дня флоту України, Дня створення Одеського порту, зустрічі Нового року. Зна-

ходимо кошти і на спортивні змагання, спартакиади, інші свята.

– Пам'ятаю, свого часу виникли проблеми з виділенням путівок на оздоровчо-курортне лікування Державним фондом соціального страхування?

– Так, зіткнувшись з цим, наша профспілка уклала прямі договори з декількома здравницями Прикарпаття, зокрема з санаторієм «Смерічка». І сьогодні портовики отримують путівки за цінами, нижчими від ринкових. Також надаємо благодійну допомогу дитячим будинкам, інтернатам, інвалідам тощо.

– І наостанок, Володимире Никифоровичу, що ви побажаєте портовикам у 2013 році?

– Нехай їм щастить! Адже не такий страшний закон про порти, як його малюють. Головне – не падати духом! Щиро бажаю всім читачам журналу, щоб разом із старим роком пішли в минуле всі біди, а все добре та прекрасне збереглося й примножилася!

Минулий рік для профспілки працівників морського транспорту «Одеського морського порту» був не легким, але плідним. Адже в цілому, попри всі складнощі, які сьогодні переживають підприємства морської галузі, адміністрації ДП «ОМТП» і нашій профспілці вдається зберігати високий рівень соціальних гарантій і виконувати всі пункти колективного договору щодо створення безпечних умов праці, своєчасної виплати зарплат, відпускних, лікарняних, медичного обслуговування працівників і ветеранів порту, організації оздоровлення та санаторно-курортного лікування. І, думаю, разом, єдиним фронтом, ми здолаємо всі перешкоди на своєму шляху!